

नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था व विशेष नियोजन प्राधिकरणांच्या कार्यक्षेत्रातील सार्वजनिक वापराच्या व लोकांची वर्दळ असलेल्या खाजगी इमारतींच्या अग्निसुरक्षा व्यवस्थेचे परीक्षण करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग,

शासन परिपत्रक, क्रमांक - अशांस-०६१२/प्र.क्र.१३०/नवि-२०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : २५ जून, २०१२.

राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था व विशेष नियोजन प्राधिकरणे यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील सार्वजनिक वापराच्या व लोकांची वर्दळ असणा-या खाजगी इमारती (उदा. सिनेमा हॉल्स, नाट्यगृहे, इस्पीतळे, वाणिज्यिक/व्यापारी संकुले, मॉल्स, तारांकित हॉटेल्स, मोठी व्यावसायिक कार्यालये, इत्यादी) येथे कार्यरत असलेल्या व्यक्ती व तेथे येणा-या जनतेच्या जिवितास कोणत्याही प्रकारची हानी पोहचू नये यासाठी खालीलप्रमाणे अशा इमारतींच्या अग्निसुरक्षा व्यवस्थेचे परीक्षण करून घेण्याची कार्यवाही करावी.

०२. सार्वजनिक उपयोगात येणा-या व लोकांची वर्दळ असणा-या खाजगी इमारतींच्या भोगवटादार/मालक यांनी महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाययोजना अधिनियम, २००६ च्या तरतूदीप्रमाणे अग्निसुरक्षा व्यवस्थेचे परीक्षण (Fire Safety Audit) नोंदणीकृत अनुज्ञप्तीधारक अभिकरणांकडून जानेवारी व जुलै असे वर्षातून दोन वेळा करून घेणे बंधनकारक असल्याने त्यांनी त्यानुसार कार्यवाही करून अनुज्ञप्तीधारक अभिकरणाचे प्रमाणपत्र कलम ३(३) अन्वये संबंधीत मुख्य अग्निशमन अधिका-यांना सादर केले नसल्यास त्यांना त्यांच्या इमारतीच्या अग्निशमन व्यवस्थेचे परीक्षण अनुज्ञप्तीधारक अभिकरणांमार्फत अविलंब पूर्ण करून घेवून त्याबाबत विहित प्रमाणपत्र मुख्य अग्निशमन अधिकारी यांना सादर करण्यास लेखी कळविण्यात यावे. संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा यांनी नोंदणीकृत केलेल्या अनुज्ञप्तीधारक अभिकरणांची यादी www.mahafireservice.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

०३. सार्वजनिक वापराच्या व लोकांची वर्दळ असणा-या खाजगी इमारतीचे मालक/भोगवटादार यांनी अनुज्ञप्तीधारक अभिकरणांमार्फत आपल्या इमारतींचे अग्निसुरक्षा व्यवस्थेचे परीक्षण करून घेताना परिशिष्ट-एक मधील मागदर्शनपर तपासणीसुची वापरावी व इमारतनिहाय अग्निसुरक्षा व्यवस्था परीक्षण अहवाल परिशिष्ट-दोन मध्ये संबंधीत नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे मुख्य अग्निशमन अधिकारी/प्रभारी अग्निशमन अधिकारी तसेच महानगरपालिकेचे आयुक्त किंवा यथास्थिती नगरपरिषदेचे मुख्याधिकारी किंवा विशेष नियोजन प्राधिकरणांचे प्रशासकीय प्रमुख यांचेकडे तीन महिन्यांच्या आत म्हणजेच ३० सप्टेंबर, २०१२ पर्यंत सादर करावा, अशा लेखी सुचना त्यांना देण्यात याव्यात व त्यांचे लक्ष महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाययोजना अधिनियम, २००६ मधील यासंदर्भातील कलम ५, ६, ७ व ८ च्या तरतूदीकडे वेधण्यात यावे. विहित कालावधीत संबंधितांनी त्यांच्या इमारतींचे अग्निसुरक्षा व्यवस्थेचे परीक्षण नोंदणीकृत केलेल्या अनुज्ञप्तीधारक अभिकरणांमार्फत करून न घेतल्यास महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाययोजना अधिनियम,

२००६ च्या कलम ५ खालील तरतूदीनुसार संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा किंवा संबंधीत मुख्य अग्निशमन अधिका-याने अशा इमारतीचे अग्निसुरक्षा व्यवस्थेचे परीक्षण नामनिर्देशित अधिका-यांमार्फत करून घ्यावे. तदनंतर सदर परीक्षणामध्ये निदर्शनास आलेल्या अग्निसुरक्षा व्यवस्थेतील उणीवा व आवश्यक उपाययोजना कलम ६ अन्वये संबंधीतांना कळविण्यात याव्यात व विहित कालावधीत यासंबंधात अनुपालन करून घेण्यासाठी पाठपुरावा करण्यात यावा. पाठपुराव्यानंतरही अनुपालन न केल्यास संबंधीत प्रकरणी कलम ७ व ८ अन्वये तसेच महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाययोजना नियम, २००९ मध्ये विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार उचीत कार्यवाही करण्यात यावी.

०४. राज्यातील सर्व महानगरपालिका, नगरपरिषदा तसेच विशेष नियोजन प्राधिकरणांनी वरीलप्रमाणे कार्यवाही करून त्यांच्याकडे प्राप्त झालेले अग्निसुरक्षा व्यवस्था परीक्षण अहवाल संकलित करून त्यांच्या प्रती संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा, विद्यानगरी, हंस भुग्रा मार्ग, सांताक्रूझ-पूर्व, मुंबई-४०००९८ यांच्याकडे तसेच info@mahafireservice.gov.in या ईमेल वर दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१२ पर्यंत सादर कराव्यात.

(मनु कुमार श्रीवास्तव)
प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग.

प्रति :,

मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

मा.उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

मा.राज्यमंत्री, नगर विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा, विद्यानगरी, सांताक्रूझ-पूर्व, मुंबई-४०००९८.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई-४०००९३.

महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण.

सभापती, नागपूर सुधार प्रन्यास, नागपूर.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, पिंपरी चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरण.

व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको, सिडको सीबीडी बेलापूर, नवी मुंबई-४००६१४.

संचालक, नगरपालिका प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई-४०००३०.

विभागीय आयुक्त.(सर्व)

महानगरपालिका आयुक्त.(सर्व)

जिल्हाधिकारी.(सर्व)

नगरपरिषदांचे मुख्याधिकारी.(सर्व)

निवडनस्ती/नवि-२०.

परिशिष्ट-एक

FIRE SAFETY CHECK LIST FOR BUILDINGS

1. NAME OF THE BUILDING- _____
2. USE OF BUILDING _____
3. ADDRESS _____

4. TELEPHONE NO. _____
5. E-MAIL -ID _____
6. WEBSITE ADDRESS _____
7. NAME OF THE BUILDING IN-CHARGE AND TEL. NO. _____

8. NAME OF ADMINISTRATIVE HEAD AND TEL.NO. _____
9. BUILDING INCHARGE NAME & TEL NO. _____
10. BUILDING OWNER/OCCUPIERS NAME & ADDRESS _____

11. BUILDING TYPE-GOVT/ SEMI GOVT/PRIVATE/MUNICIPAL/TRUSTEE/CHARITY _____
12. BUILDING SPECIALTY IN ANY _____
13. BUILDING OCCUPANCY TOTAL NOS. _____
14. **BUILDING STRUCTURAL DETAILS**
 - a. BUILDING HEIGHT _____ MTRS
 - b. NO OF FLOORS _____
 - c. TOTAL BUILT-UP AREA _____ SQ.MTRS
 - d. APPROACH ROAD _____ MTRS ON _____ SIDE
 - e. BUILDING OPEN SPACES – 1. EAST _____ MTS.
2. WEST _____ MT
3. SOUTH _____ MTS
4. NORTH _____ MTS
 - f. NO.OF EXITS (GATE /DOORS/TERRACE ECT.) _____
 - g. EXIT WIDTH _____ MTRS.

33. TRANSFORMER/GENERATOR LOCATION WITH CAPACITY &

TYPE _____

34. AIR-CONDITIONING TYPE-WINDOW/SPLIT/CENTRAL AC ETC _____

35. BUILDING UTILITIES - _____

36. NO. OF CINEMA THEATRES /HALLS/OPERATION

THEATRES _____

37. TOTAL NO OF SEATING ARRANGEMENT /BEDS _____

38. NO.OF MAX OCCUPANCIES IN BUILDING _____

39. NO.OF VISITORS (FLOATING POPULATION) _____

40. MACHINERY IF ANY (NAME, QTY, STORAGE .PLACE ETC) _____

41. TYPE/DETAILS OF MATERIAL STORED IN STOREROOM _____

(ACIDS/ALAKALIS/TOXIC/INFLAMMABLE ETC)

42. LPG/CNG ETC GAS STORAGE DETAILS (GAS NAME QTY ETC) _____

43. GAS UTILITY _____

44. TOTAL NO OF EMPLOYEES _____

45. NO OF TOTAL STAFF SHIFT WISE _____

46. NO. OF SECURITY STAFF SHIFTWISE _____

47. PERMISSIONS & APPROVALS _____

48. WHETHER BUILDING PLANS SANCTIONED BY COMPENTENT AUTHORITY/GOVT

_____ (COPY OF SANCTIONED PLAN)

49. WHETHER FINAL NOC OBTAINED –IF YES SUBMIT COPY _____

50. BUILDING COMPLETION CERTIFICATE OBTAINED (YES/NO), IF YES, SUBMIT

COPY _____

51. FIRE FIGHTING INSTALLATION DETAILS _____

52. ACTIVE FIRE PROTECTION

1. WHETHER FIXED FIRE FIGHTING SYSTEM (RISER - DOWN COMER) INSTALLED –

YES/NO _____

2. FIRE SMOKE DETECTORS /SPRINKLERS/MANNUAL CALL POINTS/PA SYSTEM

INSTALLED _____

3. SPECIAL PUBLIC ADDRESS SYSTEM INSTALLED IF ANY _____

4. IF YES, IS IT IN OPERATING /WORKING CONDITION _____

5. FIRE FIGHTING PUMP DETAILS (ELECTRIC/DIESEL, OUTPUT, HP, HEAD, ETC) _____

1. MAIN PUMP- _____

2. ADDRESS _____

3. MOB NO _____

7. IS THE FIRE OFFICER EMPLOYED?, _____

DETAILS ABOUT FIRE OFFICER

1. NAME _____

2. ADDRESS _____

3. MOB NO _____

4. QUALIFICATION & EXPERIENCE _____

8. SAFETY OFFICER/SECURITY OFFICER

1. NAME, _____

2. ADDRESS _____

3. MOB NO _____

4. QUALIFICATION EXPERIENCE _____

9. REFUGE AREA, IF ANY LOCATION AREA ETC. _____

10. ASSEMBLY POINT IDENTIFIED ON GROUND -LOCATION _____

11. LIST OF OTHER STAFF TRAINED FOR HANDLING FIRE RELATED EMERGENCIES _____

12. WHETHER ADEQUATE FIRE & SAFETY DIRECTIONAL SIGNAGES BOARD'S INSTALLED -
(YES/NO) _____

13. NO. OF AMBULANCES IF ANY WITH CAPACITY _____

14. NO. OF OTHER VEHICLES, THAT CAN BE UTILIZED IN CASE OF EMERGENCY _____

15. NO. OF TYPES OF SMOKE MASKS _____

16. WHETHER ASSEMBLY POINT IS MARKED CLEARLY-YES/NO _____

17. IS LICENSED AGENCY APPOINTED FOR SIX MONTHLY INSPECTION-YES/NO.

18. NAME AND DETAILS OF LICENSED AGENCY _____

19. ADDITIONAL OBSERVATIONS, IF ANY _____

20. RECOMMENDATIONS IF ANY _____

(NOTE: - FOR DETAILED OBSERVATIONS AND RECOMMANDATIONS SEPARATE SHEET SHOULD
BE ATTACHED IF NECESSARY)

INSPECTING AUTHORITY
NAME, POST, SIGN & SEAL

BUILDING INCHARGE

परिशिष्ट-दोन

INSPECTION REPORT

1. Name & Address of the building :
2. Type of Occupancy :
3. Details of previous Fire NOC : Letter No. Dated:
4. Fire Safety directives letter No :
5. Date of Inspection :
6. Names of the Inspecting Officers :
7. Names and Designation of Officers,
if any, representing the Owner/
Occupier of the Building :
9. Year of Construction

S. No.	Minimum Standards for Fire Prevention and Fire Safety	Requirement as per NBC 2005	Provided at Site	Remarks (Meets/ Doesn't meet requirement)
1	Access to building <ul style="list-style-type: none">• Road width• Gate width• Width of internal road			
2	Means of egress			
	a. Number of staircases <ul style="list-style-type: none">• Upper Floors• Basements b. Width of staircases <ul style="list-style-type: none">• Upper Floors			

7	<p>Automatic Fire detection and Fire alarm system.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Type of detectors • Location of Main Panel • Location of Repeater Panel • Alternate source of power • Hooters' Location 			
8	<p>Manually Operated Electrical Fire Alarm System</p>			
9	<p>Public Address System.</p>			
10.	<p>Automatic Sprinkler System.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basement • Upper Floor • Sprinkler above false ceiling 			
11	<p>Internal Hydrants</p> <ul style="list-style-type: none"> • Size of riser/down-comer • Number of hydrants per floor • Hose Box 			
12	<p>Yard Hydrants.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Total number of hydrants • Hose Box 			

16	Provision of Lifts. <ul style="list-style-type: none"> • Pressurization of Lift Shaft • Pressurization of Lift lobby • Communication facility In lift Car • Fireman's Grounding Switch • Lift Signages 			
17	Standby power supply			
18	Refuge Area. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Total Area ➤ Location 			
19	Fire Control Room <ul style="list-style-type: none"> ➤ Control Panel <ul style="list-style-type: none"> • Detector System • Flow Switch Panel • PA System Panel • Batter backup, if any • Building Floor Plans 			
20	Special Fire Protection Systems for Protection of Special Risks,:			

The fire protection systems provided in the building were test checked and found functional/dysfunctional at the time of inspection.

Keeping in view the extent of compliance of the minimum standards on fire prevention and fire safety required under the Rules, it is proposed as follows:

Signature of the Inspecting Officer

Name :

Designation :